Overcharging for Medicine: The Case of Turing Pharmaceuticals

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

May one charge for medicine?

- 1. Kelefa Sanneh, Everyone Hates Martin Shkreli. Everyone is Missing the Point, New Yorker 2/5/16 [House Member Elijah] Cummings acted as if Shkreli were the only thing preventing a broken system from being fixed. "I know you're smiling, but I'm very serious, sir," he said. "The way I see it, you can go down in history as the poster boy for greedy drug-company executives, or you can change the system—yeah, you." Cummings has been in Congress since 1996, and he is a firm believer in the power of government to improve industry through regulation. And yet now he was begging the former C.E.O. of a relatively minor pharmaceutical company to "change the system"? It seemed like an act of abdication.
- 2. Gillian Mohney, Company Will Lower Drug Price, ABC News 9/22/15
 The company also said that it would work with hospitals or patients on a case-by-case basis so that everyone can afford the medication. For privately insured patients, it said it would create a co-pay assistance program.
- 3. Rashi to Kiddushin 82a

אינו משבר לבו למקום, ופעמים שהורג נפשות, ויש בידו לרפאות העני ואינו מרפא.

He does not subdue his heart before Gd, sometimes he kills, and he is able to heal the poor but he does not heal.

4. Mishnah, Nedarim 4:4

המודר הנאה מחבירו... מרפאהו רפואת נפש אבל לא רפואת ממוז

One who is not permitted to benefit another due to a vow... is permitted to heal him, but not to heal his property.

5. Talmud, Bechorot 29a

אמר רב יהודה אמר רב: דאמר קרא ראה למדתי אתכם וגו' - מה אני בחנם אף אתם בחנם.

Rav Yehudah cited Rav: Devarim 4:5 says, "See, I have taught you." As I taught you for free, so you must teach for free.

- 6. Ramban (13th century Spain), Torat ha'Adam, Sha'ar haMeichush: Inyan haSakkanah
 - כל מצות עשה דרמיא אכולי עלמא אם נזדמנה לזה ולא רצה לקיימה אלא בממון. אין מוציאין ממון מידו.

If one encounters a mitzvah which is incumbent upon everyone, and he will only fulfill it if he is paid [and he collects payment], we do not remove the payment from him.

7. Rabbi Yosef Karo (16th c. Israel), Rabbi Moshe Isserles (16th c. Poland), Shulchan Aruch Yoreh Deah 336:2-3
ב: הרופא, אסור ליטול שכר החכמה והלימוד, אבל שכר הטורח והבטלה, מותר.

ג: מי שיש לו סמנים, וחבירו חולה וצריך להם, אסור לו להעלות בדמיהם יותר מן הראוי. ולא עוד, אלא אפילו פסקו לו בדמיהם הרבה, מפני צורך השעה שלא מצאו סמנין אלא בידו, אין לו אלא דמיהן. אבל אם התנה בשכר הרופא הרבה, חייב ליתן לו, שחכמתו מכר לו ואין לו דמים. הגה: ואף על פי שיש מצוה עליו לרפאותו; שכל מצות עשה דרמיא אכולי עלמא, אם נזדמנה לאחד ולא רצה לקיימה אלא בממון, אין מוציאין הממון מידו...

- 2: A doctor may not take payment for knowledge and teaching, but he may take payment for strain and effort.
- 3: One who has medicine, which his ill friend needs, may not elevate the price beyond that which is appropriate. Further, even if they offer a high price because they cannot find medicine other than with him at present, he may only take their value. But if they agree to a doctor's high price, they must pay him; he has sold knowledge, which is priceless. *Rama*: Even though he has a mitzvah of healing, for if one encounters a mitzvah which is incumbent upon everyone, and he will only fulfill it if he is paid, we do not remove the payment from him...
- 8. Talmud, Bava Batra 8b

ורשאין בני העיר להתנות על המדות ועל השערים, ועל שכר פועלים, ולהסיע על קיצתן

Townspeople may make rules for measures and prices and wages, and may fine those who violate the norms.

9. Rabbi Moshe Isserles, Code of Jewish Law (16th century Poland), Even haEzer 130:21 וי"א דמתנין עם העדים שאם יקלקלו הגט שישלמו אותו, ומכח זה מותר להם לקבל שכר הרבה, או מטעם דהעדים אסורים לישא הגרושה Some say that one may stipulate that witnesses must pay if they ruin the *get*, and this is why they may receive great payment. Alternatively, it is because the witnesses may not marry the divorcee.

10. Talmud, Bava Kama 116a

הרי שהיה מבית האסורין והיתה מעבורת לפניו, אמר לו טול דינר והעבירני - אין לו אלא שכרו; אלמא אמר ליה: משטה אני בך "If a person is fleeing imprisonment and there is a ferry before him, and he says, 'Accept a *dinar* and take me across,' the ferry driver only receives the standard wage." We see that one can say, "I was fooling you."

11. Ramban (13th century Spain), Torat ha'Adam, Sha'ar haMeichush: Inyan haSakkanah

וכן מי שיש לו סממנין וחבירו חולה צריך להן, אסור לו לעלות בדמיהן יותר מן הראוי.

Also, one who has medicine, which his ill friend needs, may not elevate the price beyond that which is appropriate.

Is there a cap on what the merchant can charge?

12. Linda Qiu, Fact-checking Martin Shkreli's claim, Punditfact 9/24/2015

Beyond cancer and rare disease treatments, few drugs cost more than \$100,000, said David Howard, a professor of health policy and management at Emory University. So the high price Shkreli cited "isn't a good benchmark for deciding whether a drug is underpriced," he said.

Numbers aside, experts told us the real problem with Shkreli's claim is Daraprim and cancer drugs shouldn't be compared to each other. "They're not peers," said Amir Attaran, a professor of health law and policy at the University of Ottawa. "He could have said, 'A bar of gold cost \$1 million, so Daraprim is underpriced.' He's comparing fish and fowl." Simply put, cancer and rare disease drugs are almost always under patent, while Daraprim's expired in 1953. And unlike Daraprim, those drugs are the products of expensive, recent research. "The comparison is irrelevant. Cancer drugs were developed by companies that invested hundreds of millions of dollars, billions of dollars in research and development," said John Lamattina, a former senior vice president at pharmaceutical giant Pfizer Inc., who currently writes about the industry for *Forbes*.

Daraprim, meanwhile, "is generic drug. There's no research and development they had to do," said Gerard Anderson, a professor of health economics and finance at Johns Hopkins University. The research and development for Daraprim happened long before Shkreli bought the rights. It's the trade name for pyrimethamine, a drug created by Nobel Prizewinning scientist Gertrude Elion that can be used to treat malaria as well as toxoplasmosis.

13. Vayikra 25:14

וָכִי־תָמָכָּרוּ מַמְכַּר לַעֲמִיתֶךּ אוֹ קַנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךּ אַל־תּוֹנוּ אִישׁ אֶת־אַחִיו:

And when you sell merchandise to your friend, or buy from your friend, one may not abuse his brother.

14. Mishnah Bava Metzia 4:2 (49b)

האונאה ארבעה כסף, מעשרים וארבעה כסף לסלע, שתות למקח.

Ona'ah is four silver, when a sela is twenty-four silver, one-sixth of the purchase.

15. Rabbi Menachem Meiri (13th century France), Commentary to Bava Metzia 40b

ומחשבין דמי המקח ודמי ההוצאה וניכוי הסחורה, וכשמחשבין את הכל נותנין לו שתות ריוח, לא פחות ולא יתר. ואם יש טרח יתר בסחורה זו, אף מחשבין לו דמי הטרח לפי ראות עיני הבית דין:

And we calculate the value of the merchandise and expenditures and depreciation. And when we calculate all of it we add one-sixth for profit, neither more nor less. And if there is more strain with this merchandise, we also calculate the value of the strain, as evaluated by the court.

16. Rabbi Yaakov Yeshayah Blau (21st century Israel), Pitchei Choshen V 11 (15)

וכתב [אמרי יושר ב:קנה] שאם כבר נודע לרוב המוכרים בעיר [שיש מס חדש מן הממשלה] ולא ימכרו עוד במחיר הישן, יש בזה דין אונאה וביטול מקח, אבל אם עדיין לא נודע לרוב המוכרים, אין בזה אלא מקומו ושעתו.

And [Imrei Yosher 2:155] wrote that where most local merchants know [about a newly decreed tax] and they will not sell at the old price, then *ona'ah* and cancellation of the sale will apply [to the new price]. But where it is not yet known to most merchants, one only has [the price of] his place and time.

17. Rabbi Yaakov Yeshayah Blau (21st century Israel), Pitchei Choshen V 10:13

דבר שאין בו שער ידוע, יש אומרים שאין בו דין אונאה. וכן יש אומרים שאם לאדם זה שוה כך, אין בו דין אונאה.

Some say that there is no law of *ona'ah* for an item which has no known price. And some also say that where the item is worth this price for this person, then there is no law of *ona'ah*.

18. Rabbi Aharon HaLevi (13th century Spain), Sefer haChinuch 337

שאין ראוי לקחת ממון בני אדם דרך שקר ותרמית, אלא כל אחד יזכה בעמלו במה שיחננו האלקים בעולמו באמת וביושר. ולכל אחד ואחד יש בדבר הזה תועלת, כי כמו שהוא לא יונה אחרים גם אחרים לא יונו אותו...

It would be inappropriate to take someone's property via lies or trickery; each person earns, through hard work, that which G-d chooses to give him in His world, with honesty and integrity. Each individual will benefit from this principle, for just as he will not oppress others, so they will not oppress him...

19. Rabbeinu Asher (13th century Germany, Spain), Bava Metzia 4:20

ויראה דבכל שאר דברים אפי' פחות משתות אסור לאנות את חבירו אם יש בו שוה פרוטה כיון שידוע שאין מקחו שוה כל כך... אלא שאמרו חכמים דעד שתות הוי מחילה לפי שכך דרך מקח וממכר לפי שהלוקח והמוכר אינם יכולין לכוין דמי המקח בצמצום, ודרך העולם למחול טעותם עד שתות... אבל אם המוכר בקי בערך מחבירו והלוקח אין בקי כל כך, או אם הלוקח תגר ובקי בערך מקחו יותר מן המוכר, אל יאנו זה את זה אם לא שיפרש.

It appears that for all other items, one may not abuse another even less than one-sixth, where it is worth a *perutah*, because as is known [to the seller], it isn't worth that much... But the Sages said that up to one-sixth it is forgiven, because that is the way of commerce. The buyer and seller cannot set the price precisely at the value of the item, and it is normal to forgive mistakes up to one-sixth... But where the seller is more expert than the other in the item's value, and the buyer is not so expert, or the buyer is a merchant and more expert in the item's value than the seller is, they may not abuse each other, without explaining [what they are doing].

20. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Mechirah 13:5

הנושא והנותן באמונה אין לו עליו אונייה. כיצד? חפץ זה בכך וכך לקחתיו כך וכך אני משתכר בו, אין לו עליו הונייה. One who engages in commerce honestly has no *ona'ah* against him. How so? "I bought this item for X, and I will have Y profit," there is no *ona'ah* against him.

21. Vayikra 25:35-36

:לה) וְכִי־יָמוּךְ אָחִיךְ וּמְטֶה יָדוֹ עִמֶּךְ וְהֶחֲזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשֶׁב וְחַי עִמֶּך: (לו) אַל־תִּקַח מֵאָתוֹ נָשֶׁךְ וְתַרְבִּית וְיָרָאתָ מֵאֱלֹקִיךְ וְחֵי אָחִיךְ עִמְּך: (לו) אַל־תִּקַח מֵאָתוֹ נָשֶׁךְ וְתַרְבִּית וְיָרָאתָ מֵאֱלֹקִיךְ וְחֵי אָחִיךְ עִמְּך: (לו) And if your brother becomes needy and his hand falls among you, you shall hold him, stranger or settler, and he shall live with you. Take neither *neshech* nor *tarbit* from him, and revere your Gd, and your brother's life shall be with you.

22. Talmud, Bava Batra 90b

תנו רבנן: אוצרי פירות ומלוי ברבית ומקטיני איפה ומפקיעי שערים...

Our sages taught: Hoarders of produce, usurious lenders, reducers of ephah measures and releasers of prices...

23. Rabbi Menachem Meiri (13th century France), Commentary to Bava Metzia 40b

המוכר צריך שימכור באמונה ובלא אונאה ואם הודיע דמי מקחו ודמי מה שרוצה להרויח בו אף על פי שמרויח יתר משתות אין כאן דין אונאה כמו שיתבאר ומ"מ בית דין חייבים להעמיד שערים בכל דבר שיש בו חיי נפש.

One who sells must sell honestly and without *ona'ah*. If he declares his purchase price and intended profit, then even should he profit more than one-sixth there would be no law of *ona'ah*, as is explained. Still, the courts are obligated to set prices for all life necessities.

24. Tosefta Baya Batra 5

אין מסתכרין לא בביצים ולא בפירות פעמים דברי ר' יהודה וחכמים מתירין.

One may not profit from eggs or fruit twice, per Rabbi Yehudah. The Sages permit.

25. Talmud, Bava Batra 90a

ת"ר אין מוציאין פירות מא"י דברים שיש בהן חיי נפש כגון יינות שמנים וסלתות...

Our sages taught: One may not remove produce from Israel, items which are life necessities, like wine, oil and flour...

26. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Choshen Mishpat 231:20

חייבים בית דין להעמיד ממונים על השערים שלא ירויח כל אחד מה שירצה, שאין לו לאדם להרויח בדברים שיש בהם חיי נפש, כגון יינות שמנים וסלתות. אלא השתות.

The court must establish appointees over prices, so that people will not profit as they choose. One may not profit on life necessities, like wine, oil and flour, but only one-sixth.

27. Talmud, Bava Batra 90a

אין מוסיפין על המדות יותר משתות ולא על המטבע יתר משתות והמשתכר אל ישתכר יותר משתות. One may not add to measures beyond one-sixth, or to coins beyond one-sixth. One may not profit more than one-sixth.

28. Talmud, Bava Batra 91a

ת"ר אין משתכרין פעמים בביצים אמר מרי בר מרי פליגי בה רב ושמואל חד אמר על חד תרי, וחד אמר תגר לתגרא. Our sages taught: One may not profit twice from eggs. Mari bar Mari said: Rav and Shemuel debate: One says this means to profit double; the other says it means the second merchant.

29. Tosafot to Bava Batra 91a "הד"

וא"ת מאי איריא ביצים, אפי' שאר דברים נמי כדאמרי' (לעיל דף צ.) "המשתכר אל ישתכר יותר משתות"! ותירץ ריב"ם דמיירי אפי' טרח דהיכא דאיכא טירחא יכול להשתכר יותר משתות... ולרשב"א נראה דהכא מיירי אפי' בביצים שאינו לוקח מן השוק אלא מתרנגולת שבביתו, דכי האי גוונא בשאר דברים שרי.

And if you will ask: Why specifically eggs? We have learned regarding other things, "One may not profit more than one-sixth"! Rivam explained that our case is where he strained; where there is strain, one may profit more than one-sixth... To Rabbi Shlomo ben Eliyahu it appears that here we are even including eggs which one does not buy from the market, but from someone with a chicken at home, and for other items such profit is permissible.

What can the community do about it?

30. Rabbi Moshe Isserles (16th century Poland), Shulchan Aruch, Yoreh Deah 261:1

ואם עומד במרדו, ואין יד האיש משגת לתת לו שכרו, הוי כמי שאין לו אב שב"ד חייבים למולו, ולכן ב"ד היו כופין אותו... If a mohel refuses [to circumcise for free] and the father cannot afford it, the child is like one who has no father, such that the court is obligated to circumcise him. Therefore, the court may compel the mohel...

31. Rabbi Eliezer Waldenberg (20th century Israel), Tzitz Eliezer 5: Ramat Rachel 24:3

והרי נימוק זה לא שייך בנידוננו, אם לא שנאמר גם כן דבאין יד החולה משגת לרפא את עצמו חל על הב"ד שהמה יד עניים חיוב לרפאות את הדל הזה מכח חיובא דחייבה תורה בוהשבתו לו לרבות אבידת גופו, וממילא מכיון שחל עליהם החיוב הזה ביכלתם כבר לכוף את הרופא בכח ב"ד שילד לרפאותו חנם דומיא דמילה.

This reason [of Rabbi Isserles] is not relevant here, unless we would say that when a patient lacks the ability to heal himself, the court, as the hand of the needy, is obligated to heal this needy person. This would be a function of the Torah's obligation of "you shall restore it to him", which includes loss of his body. Then, since this obligation rests upon the court, they can compel the doctor, with the court's powers, to heal for free, like in the case of circumcision.

32. Talmud, Bava Batra 89a

"יהיה לך" - מלמד שמעמידין אגרדמין למדות, ואין מעמידין אגרדמין לשערים. דבי נשיאה אוקימו אגרדמין בין למדות בין לשערים... כי הא דאמר רמי בר חמא א"ר יצחק: מעמידין אגרדמין בין למדות בין לשערים, מפני הרמאין.

"[Honest weights and measures] shall be for you" – This teaches that they appoint officers for measures, although not for prices. The house of the Prince appointed officers for both measures and prices... as Rami bar Chama cited Rabbi Yitzchak: We appoint officers for both measures and prices, due to cunning people.

33. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Geneivah 8:20

חייבין בית דין להעמיד שוטרים בכל מדינה ומדינה ובכל פלך ופלך שיהיו מחזרין על החנויות ומצדקין את המאזנים ואת המדות ופוסקין את השערים, וכל מי שנמצא עמו משקל חסר או מדה חסרה או מאזנים מקולקלין רשות יש להן להכותו כפי כחו ולקנסו כפי ראות בית דין לחזק הדבר, וכל מי שמפקיע את השער ומוכר ביוקר מכין אותו וכופין אותו ומוכר כשער השוק.

The court must appoint judges in every land and every region, to circulate in the markets and correct the scales and measures and set the prices. If someone's weight is lacking, or measure is lacking, or scale is corrupted, they are permitted to strike him according to what he can bear, and to fine him as the court sees fit in order to reinforce the law. They may strike and coerce anyone who releases prices and sells at a higher level, to make him sell at the market rate.

34. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Choshen Mishpat 231:21

כל המפקיע שערים שמוכר יותר מהראוי, רשאים להלקותו ולענשו כפי הראוי.

For anyone who releases rates, selling for more than is appropriate, they may strike him and punish him appropriately.